

M. N. LJADOVILLE ²³³10. XI. 03 ²³⁴.

Lidin hyvä! Mieleni tekee kertoa Teille „poliittisista uutisistamme”.

Ensiksikin viime tapahtumat kronologisessa järjestyksessä. Keskiviikko (27. X vai 28. X?), Liigan edustajakokouksen kolmas istuntopäivä. Martov kirkuu hysteerisesti, että olemme tahrineet itsemme „vanhan toimituskunnan vereen” (Plehanovin sanonta) ja että Lenin tavallaan vehkeili edustajakokouksessa j.n.e. Pyydän rauhallisesti häntä kirjeellisesti (tekemällä ilmoituksen edustajakokouksen byroolle), että hän esittäisi *avoimesti* koko puolueen edessä syytensä minua vastaan: otan julkaistakseni *kaiken*. Muussa tapauksessa se on pelkkää Skandalsuchtia *. Martov tietysti „perääntyy säädyllisesti” vaatien (yhä vieläkin) sovinto-oikeutta; minä vaadin edelleenkin, että hänellä täytyy olla miehuullisuutta syyttää julkisesti, muuten *jätän huomiotta* kaiken viheliäisinä juoruina.

Plehanov kieltäytyy puhumasta sen vuoksi, että Martov on käyttäytynyt sopimattomasti. Kymmenkunta meikäläistä esittää edustajakokouksen byroolle ilmoituksen, jossa he tuomitsevat Martovin „sopimattoman käyttäytymisen”, kun hän muutti kiistan rettelöinniksi, toisten epäilemiseksi etc. Sulkeissa sanottakoon, että kaksi tuntia kestänyt puheeni „toveri Martovin historiallisesta käänteestä” ²³⁵ puolueen edustajakokouksessa Versumpfungin ** suuntaan ei aiheuttanut edes martovilaisten taholta ainoatakaan väitettä sitä vastaan, että kysymys oli muutettu rettelöintikysymykseksi.

* — skandaalin etsimistä. *Toim.*** — suottumisen. *Toim.*

Perjantai. Päättämme ottaa Liigaan 11 uutta jäsentä; illalla näiden „krenatöörien” kanssa (niin kuin nimitimme heitä piloillamme) pidetyssä yksityisluonteisessa kokouksessa *Plehanov harjoittelee* kaikki otteet, joiden avulla panemme martovilaiset matalaksi. Näytös. Myrskysiä suosionosoituksia.

Lauantai. Keskuskomitea lukee ilmoituksensa, ettei Liigan sääntöjä vahvisteta ja että kokous on laiton (ilmoituksen, jota oli ensin käsitelty perusteellisesti, jokaista kirjainta myöten Plehanovin kanssa). Kaikki meikäläiset poistuvat edustajakokouksesta martovilaisten kiljuessa: „santarmeja” etc.

Lauantai-ilta. Plehanov „antautui”: hän ei suostu jakaantumiseen. Hän vaatii rauhanneuvotteluihin ryhtymistä.

Sunnuntai (1. XI). Jätän Plehanoville kirjallisen eroilmoitukseni (kun en halua olla osallisena sellaisessa siveettömässä teossa kuin puolueen edustajakokouksen päätösten muuttamisessa ulkomaisen skandaalin takia; en edes puhu siitä, ettei puhtaasti strategiseltakaan kannalta olisi voitu tyhmemmin valita hetkeä myönnytysten tekoon).

3. XI. Starover ilmoittaa neuvotteluihin ryhtyneelle Plehanoville kirjeellisesti opposition kanssa tehtävän rauhan ehdot: 1) neuvotteluja käyvät Pää-äänenkannattajan toimitus ja Keskuskomitea. 2) „Iskran” vanhan toimituskunnan palauttaminen. 3) Keskuskomiteaan kooptoidaan niin monta jäsentä kuin neuvotteluissa määritellään. Keskuskomiteaan kooptointi keskeytetään neuvottelujen alkamishetkestä lähtien. 4) 2 paikkaa (sic!) puolueen Neuvostossa ja 5) Liigan edustajakokouksen tunnustaminen lailliseksi.

Plehanov ei joudu hämilleen. Hän vaatii, että Keskuskomitea antaisi periksi (!!!). Keskuskomitea kieltäytyy ja kirjoittaa Venäjälle. Plehanov ilmoittaa eroavansa, ellei KK anna periksi. Luovutan (6. XI) *kaikki* toimituksen asiat Plehanoville tultuani vakuuttuneeksi, että Plehanov saattaa luovuttaa martovilaisille paitsi lehteä myös *koko Keskuskomitean* noin vain.

Asiaintila nyt: „Iskra” tuskin ilmestyy ajoissa. Martovilaiset riemuitsevat „voittonsa” johdosta. Kaikki meikäläiset

(paitsi kahta Axelrodin neitiä, jotka pysyvät Plehanoville uskollisina tämän Treulosigkeitissakin *) kääntävät selkensä Plehanoville ja puhuvat hänelle kokouksessa (6. tai 7. XI) katkeria totuuksia („toinen Isari”).

Mainiota, eikö totta? Minä en mene toimitukseen, mutta jatkan kirjoittelua. Meikäläiset tahtovat säilyttää Keskuskomitean mikäli mahdollista ja jatkaa voimaperäistä agitaatiota martovilaisia vastaan, mielestäni suunnitelma on oikea.

Antaa Plehanovin erota: siinä tapauksessa puolueen Neuvosto luovuttaa „Iskran” valiokunnalle ja kutsuu koolle puolueen ylimääräisen edustajakokouksen. Annetankohan ulkomaisen Liigan todella *muuttaa* 3—4 äänen enemmistöllä puolueen edustajakokouksen päätöksiä? Onkohan tosiaan säädyllistä puhaltaa perääntymään ja hyväksyä martovilaisten sanelemat rauhanehdot, kun ensin on puhuttu taistelusta hyvinkin yleisesti ja taistelu on johdannut miltei välien katkeamiseen??

Haluaisin kuulla mielipiteenne.

Kun menetellään à la Plehanov, minun mielestäni se merkitsee puolueen edustajakokouksen päätösten rikkomista ja sen enemmistön pettämistä. Mielestäni meidän on kaikin voimin agitoitava täällä ja Venäjällä puolueen edustajakokouksen eikä Liigan edustajakokouksen tahdon noudattamisen puolesta.

„Iskran” (olkoonpa se vaikka martovilainenkin) boikotointi on tietysti typerää. Ja siitä tulee pikemminkin plehanovilainen kuin martovilainen, sillä Zsulitsh ja Axelrod antavat viisikossa nopeasti Plehanoville kolme ääntä. Ja sitä sanotaan toimitukseksi!! Täydennän Teidän sattuvaa huomautustanne Sarovskin jäännöksistä eräillä tilastotiedoilla: kuusihenkeisen kollegion toimittamissa „Iskran” 45 numerossa olleista artikkeleista ja alakerroista Martov on kirjoittanut 39, minä 32, Plehanov 24, Starover 8, Zsulitsh 6 ja P. B. Axelrod 4. Tämä kolmessa vuodessa! Kukaan muu kuin Martov tai minä ei ole tehnyt (toimitusteknisessä mielessä) *ainoatakaan* numeroa. Ja nyt sitten palkkioksi skandaalista, palkkioksi siitä, että Starover on sulkenut meiltä erään suuren rahalähteen, heidät olisi otettava toimitukseen! He taistelivat „periaat-

* — valapattoisuudessakin. *Toim.*

teellisten erimielisyyksien" vuoksi, mikä Staroverin 3. XI Plehanoville lähettämässä kirjeessä muuttui niin kuvaa-
vasti sen laskemiseksi, montako paikkaa he tarvitsevat. Ja
meidän olisi laillistettava tämä tappelu paikoista, tehtävä
lehmäkaupat tämän hylättyjen kenraalien tai ministerien
puolueen kanssa (grève générale des généraux*, kuten
Plehanov sanoi) eli hysteeristen rettelöitsijöiden puo-
lukeen kanssa! Mitä merkitystä sitten on puolueen
edustajakokouksilla, kun kerran asiat ratkaisee ulko-
mailla oleskelevien tuttavuuskauppa, hysteria ja skan-
daalit??

Vielä siitä paljon puhutusta „kolmikosta”, jota hysteeri-
nen Martov pitää minun „vehkeilyjeni” keskiönä. Varmaan-
kin muistatte vielä edustajakokouksen ajoilta päiväjärjes-
tyksen, jonka esitin edustajakokoukselle, ja kommentaarini
siihen. Toivoisin hartaasti, että kaikki puolueen jäsenet
tutustuisivat tuohon asiakirjaan, ja siksi esitän sen vielä
kerran Teille aivan tarkalleen. „(Tagesordnungin**)”
23. kohta. *Puolueen Keskuskomitean ja Pää-äänenkannat-
tajan toimituksen vaalit*”.

Kommentaarini: „Edustajakokous valitsee 3 henkilöä
Pää-äänenkannattajan toimitukseen ja 3 Keskuskomiteaan.
Nämä 6 henkilöä yhdessä, $\frac{2}{3}$ enemmistöllä, täydentävät
Pää-äänenkannattajan toimituksen ja Keskuskomitean
jäsenistöä kooptoimalla, jos se on tarpeellista, ja tekevät
vastaavan selostuksen edustajakokoukselle. Sen jälkeen
kun edustajakokous on vahvistanut tämän selostuksen,
Pää-äänenkannattajan toimitus ja Keskuskomitea kooptoi-
vat kumpikin erikseen”.

Eikö tästä käy selväksi, että siinä uusitaan toimitusta,
mikä on mahdotonta ilman KK:n suostumusta (kooptointia
varten vaaditaan 4 ääntä 6:sta), jota paitsi kysymys alku-
peräisen kolmikön laajentamisesta tai sen säilyttämisestä
entisellään jää avoimeksi (kooptoidaan „jos se on
tarpeellista”)? Näytin tämän ehdotuksen kaikille
(ja tietysti Plehanoville) ennen edustajakokousta. Uusinta
oli tietenkin tarpeen, sillä oltiin tyytymättömiä kuusihenki-
seen toimitukseen (ja erityisesti Plehanoviin, joka tosi-
asiallisesti käytti miltei aina poissa olleen P. B. Axelrodin

* — kenraalien yleislakko. Toim.

** — Päiväjärjestyksen. Toim.

ääntä sekä peräänantavan V. I. Zaslitsin ääntä), yksityiskeskusteluissani Martovin kanssa minä tietysti ilmaisoin *yrkin* sanoin tämän tyytymättömyyteni, „haukuin” sekä Plehanovia (erikoisesti häntä), Axelrodia että Zaslitschia oikuttelusta, ehdotin jopa kuusihenkisen toimituksen laajentamista seitsenhenkiseksi j.n.e. Mutta eikö se ole hysterialia, kun nämä yksityiskeskustelut esitetään nyt toisessa valossa ja huudetaan, että „kolmikko oli tähdätty Plehanovia vastaan”, että minä viritin Martoville „ansan” etc.?? Tietysti, jos minä ja Martov olisimme samaa mieltä, kolmikko olisi Plehanovia vastaan, mutta kun Plehanov ja Martov ovat yhtä mieltä (esimerkiksi mielenosoituksia koskevassa kysymyksessä), kolmikko on minua vastaan j.n.e. Hysterisillä huudoilla vain verhotaan surkeaa kykenemättömyyttä ymmärtää sitä, että toimituskunnassa täytyy olla vain todellisia eikä näennäisiä toimittajia, että sen täytyy olla toimiva eikä poroporvarikollegio, että siinä täytyy *jokaisella* olla *jokaisessa* asiassa *oma* mielipiteensä (mitä valitsematta jääneillä kolmella ei ollut koskaan).

Martov *hyväksyi* suunnitelmani, jonka mukaan tuli muodostaa 2 kolmikkoa, mutta huomattuaan, että se kääntyi *eräässä* kysymyksessä häntä, Martovia, vastaan, hän antautui hysterian valtaan ja alkoi huutaa, että vehkeilään! Plehanov ei suotta nimittänyt häntä Liigan edustajakokouksen „käytäväistunnoissa” „surkeaksi mieheksi”!

Niin... likainen ulkomainen rettelöinti, juuri se pani matalaksi Venäjällä toimivien enemmistön päätökset. Ja Plehanov petti, osaksi peläten ulkomaista skandaalia, osaksi (*mahdollisesti*) tajuten, että viisikossa hän tulee olemaan kolmantena...

Meillä ei ole muuta neuvoa kuin kamppailla Keskuskomiteasta ja vaatia uuden edustajakokouksen pitämistä nopeasti (kesällä).

Etsikää käsiinne vihkoseni ²³⁶. Poletajev (Bauman) lähetti sen *vain* Vetshesloville, tälle henkilökohtaisesti. Shergov on voinut ottaa sen vain puijaamalla, *vain käyttämällä väärin luottamusta*. Lukekaa se kaikille, kenelle haluatte, älkää antako sitä kenellekään, vaan palauttakaa minulle.

Teidän on syrjäytettävä Vetsheslov kaikista toimista. Ottakaa Keskuskomitealta valtuuskirja, ilmoittautukaa

Parteivorstandille * Keskuskomitean asiamiehenä ja ottaa *kaikki* Saksassa olevat yhteydet *täydellisesti* haltuunne.

Kirjasenne vuoksi pyydän Teiltä anteeksi. Olen ehtinyt lukea sen vain kertaalleen. Se vaatii korjauksia, mutta en ole ehtinyt hahmotella niitä.

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu Genevessä

Julkaistu ensi kerran v. 1928

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* — Puolueen hallinnolle (Saksan sos.-dem. puolueen keskuskomitealle). *Toim.*